

॥ ఓం నమో శ్రీకృష్ణాయ ॥

30.01.2024 సోమవారం (203వ రోజు)

శ్రీమద్భాగవతం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

శ్రీశైల శిఖరస్థాయ శ్రీభూ సంయుక్త దేహినే ।
శ్రీనిర్జిత శశాంకాయ శ్రీనివాసాయ తే నమః ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్ర-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానేః -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పాఠం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద ఋషిః-బృహతీ ఛందః-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తిః శక్తిః -జ్ఞాన వైరాగ్యే కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భాగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పాఠే వినియోగః ॥

॥ ధ్యానం ॥

నారాయణాఖ్య కపిలోస్ర ముఖోదసాప్యం
ద్వైపాయనాప్త శుక గోప విదుహ్యమానం ।
సంసార సౌఖ్య లవ సేవనయా క్షుధార్తాః
శుద్ధం జనాః పిబత భాగవతం సుదుగ్ధం ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం -శ్రీమాన్ కె.వి.ఎస్.వి.జి.శేషాచార్యులు మరియు
బహుశ్రీ డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

రెండవ అధ్యాయము

అథ శ్రీపద్మపురాణే ఉత్తరఖండే శ్రీమద్భాగవత మహాత్మ్య ద్వితీయోఽధ్యాయః

భక్తిద్రోహకరా యే చ తే సీదంతి జగత్త్రయే ।
దుర్వాసాః దుఃఖమాపన్నః పురా భక్తవినిందకః ॥ 20

అలం వ్రతైరలం తీర్థై రలం యోగైరలం మఖైః ।
అలం జ్ఞానకథాలాపైః భక్తిరేకైవ ముక్తిదా ॥ 21

సూత ఉవాచ

ఇతి నారద నిర్ణీతం స్వమాహాత్మ్యం నిశమ్య సా ।
సర్వాంగపుష్టి సంయుక్తాం నారదం వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 22

భక్తిరువాచ

అహో నారద ధన్యోఽసి ప్రీతిస్తే మయి నిశ్చలా ।
న కదాచిద్విముంచామి చిత్తే స్థాన్యామి సర్వదా ॥ 23

కృపాళునా త్వయా సాధో మద్భాదా ధ్వంసితాక్షణాత్ ।
పుత్రయోశ్చేతనా నాస్తి తతో బోధయ బోధయ ॥ 24

సూత ఉవాచ

తస్యా వచః సమాకర్ణ్య కారుణ్యం నారదో గతః ।
తయోర్బోధనమారేభే కరాగ్రేన విమర్దయన్ ॥ 25

ముఖం సంయోజ్య కర్ణాంతే శబ్దముచ్చైస్సముచ్చరన్ ।
జ్ఞాన ప్రబుధ్యతాం శీఘ్రం రే వైరాగ్య ప్రబుధ్యతామ్ ॥ 26

వేదవేదాంత ఘోషైశ్చ గీతాపాలైర్ముహూర్ముహుః ।
బోధ్యమానా తదా తేన కథంచిచ్ఛోత్థితౌ బలాత్ ॥ 27

నేత్రైరనవలోకంతౌ జృంభంతౌ సాలసాపుభౌ ।
బకవత్పలితౌ ప్రాయః శుష్కకాష్ఠసమాంగకౌ ॥ 28

క్షుత్క్షామా తౌ నీరీక్షైవ పునః స్వావపరాయణౌ ।
ఋషిశ్చింతాపరో జాతః కిం విధేయం మయేతి చ ॥ 29

అహో నిద్రా కథం యాతి వృద్ధత్వం చ మహాత్తరమ్ ।
చింతయన్నితి గోవిందం స్మారయామాస భార్గవ ॥ 30

వ్యోమవాణీ తదైవాభూత్ మా ఋషే ఖిద్యతామితి ।

ఉద్యమః సఫలస్తేఽయం భవిష్యతి న సంశయః ॥ 31

ఏతదర్థం తు సత్కర్మ సురర్షే త్వం సమాచర ।
తత్తే కర్మాభిధాస్యంతి సాధవః సాధుభూషణాః ॥ 32

సత్కర్మణి కృతే తస్మిన్ సనిద్రావృద్ధతానయోః ।
గమిష్యతి క్షణాద్భక్తిః సర్వతః ప్రసరిష్యతి ॥ 33

ఇత్యాకాశవచః స్పష్టం తత్సర్వైరపి విశ్రుతమ్ ।
నారదో విస్మయం లేభే నేదం జ్ఞాతమితి బ్రువన్ ॥ 34

నారద ఉవాచ

అనాయాకాశవాణ్యాపి గోప్యత్వేన నిరూపితమ్ ।
కిం వా తత్సాధనం కార్యం యేన కార్యం భవేత్తయా ॥ 35

క్వ భవిష్యంతి సంతస్తే కథం దాస్యంతి సాధనమ్ ।
మయాత్ర కిం ప్రకర్తవ్యం యదుక్తం వ్యోమభాషయా ॥ 36

సూత ఉవాచ

తత్ర ద్వావపి సంస్థాప్య నిర్గతో నారదో మునిః ।
తీర్థం తీర్థం వినిష్క్రమ్య పృచ్ఛన్మార్గే మునీశ్వరాన్ ॥ 37

వృత్తాంతః శ్రూయతే సర్వైః కించిన్నిశ్చిత్వ నోచ్యతే ।
అసాధ్యం కేచేన ప్రోచుర్దుర్జ్యేయమితి చాపరే ।
మూకీభూతాస్తథాన్యే తు కియంతస్తు పలాయితాః । 38

హాహాకారో మహానాసీత్ త్రైలోక్యే విస్మయావహః ।
వేదవేదాంతఘోషైశ్చ గీతాపారైర్వబోధితమ్ ॥ 39

భక్తిజ్ఞానవిరాగాణాం నోదతిష్ఠత్ త్రికం యదా ।
ఉపాయో నాపరోఽస్తితి కర్ణే కర్ణేఽజపన్జనాః ॥ 40

యోగినా నారదేనాపి స్వయం న జ్ఞాయతే తు యత్ ।
తత్కథం శక్యతే వక్తుం ఇతరైరిహ మానుషైః ॥ 41

ఏవమృషిగణైః పృష్టైః నిర్ణీయోక్తం దురాసదమ్ ॥ 42

తతశ్చింతాతురః సోఽథ బదరీవనమాగతః ।
తపశ్చరామి చాత్రేతి తదర్థం కృతనిశ్చయః ॥ 43

తావద్దదర్శ పురతః ననకాదీన్ మునీశ్వరాన్ ।
కోటి సూర్య సమాభాసాన్ ఉవాచ మునిసత్తమః ॥ 44

నారద ఉవాచ

ఇదానీం భూరిభాగ్యేన భవద్భిః సంగమోఽభవత్ ॥
కుమారా బ్రువతాం శీఘ్రం కృపాం కృత్వామమోపరి ॥ 45

భవంతో యోగినః సర్వే బుదిధమంతో బహుశ్రుతాః ।
పంచహాయనసంయుక్తాః పూర్వేషామపి పూర్వజాః ॥ 46

సదా వైకుంఠనిలయా హరికీర్తన తత్పరాః ।
లీలామృతరసోన్మతాః కథామాత్రైక జీవినః ॥ 47

హరిః శరణమేవం హి నిత్యం యేషాం ముఖేవచః ।
అతః కాలసమాదిష్టా జరా యుష్మాన్న బాధతే ॥ 48

యేషాం భూభంగమాత్రేణ ద్వారపాలౌ హరేః పురా ।
భూమౌ నిపతితౌ సద్యో యత్కృపాతః పురం గతౌ ॥ 49

అహో భాగ్యస్య యోగేన దర్శనం భవతామిహ ।
అనుగ్రహస్తు కర్తవ్యో మయి దీనే దయాపరైః । 50

అశరీర గిరోక్తం యత్తత్కిం సాధనముచ్యతామ్ ।
అనుష్ఠేయం కథం తావత్ ప్రబ్రువంతు సవిస్తరమ్ । 51

భక్తిజ్ఞాన విరాగాణాం సుఖముత్పద్యతే కథమ్ ।
స్థాపనం సర్వవర్ణేషు ప్రేమపూర్వం ప్రయత్నతః ॥ 52

కుమారా ఉచుః

మా చింతాం కురుదేవర్షే హర్షం చిత్తే సమావహా ।
ఉపాయః సుఖసాధ్యోఽత్ర వర్తతే పూర్వ ఏవ హి ॥ 53

అహో నారద ధన్యోఽసి విరక్తానాం శిరోమణిః ।
సదా శ్రీకృష్ణదాసానాం అగ్రణీర్యోగభాస్కరః ॥ 54

త్వయి చిత్రం న మంతవ్యం భక్త్యర్థమనువర్తిని ।
ఘటతే కృష్ణదాసస్య భక్తేః సంస్థాపనా సదా ॥ 55

ఋషిభిర్బహవో లోకే పంథానః ప్రకటీకృతా ।
శ్రమసాధ్యాశ్చ తే సర్వే ప్రాయః స్వర్గఫలప్రదాః ॥ 56

వైకుంఠసాధకః పంథాః స తు గోప్యోహి వర్తతే ।
సత్యోపదేష్టా పురుషః ప్రోయో భాగ్యేన లభ్యతే ॥ 57

సత్కర్మ తవ నిర్దిష్టం వ్యోమవాచా తు యత్పురా ।
తదుచ్యతే శ్రుణుష్పాద్య స్థిరచిత్తః ప్రసన్నధీః ॥ 58

ద్రవ్యయజ్ఞాస్తపోయజ్ఞా యోగయజ్ఞాస్తథాపరే ।
స్వాధ్యాయజ్ఞానయజ్ఞాశ్చ తే తు కర్మవిసూచకాః ॥ 59

సత్కర్మ సూచకో నూనం జ్ఞానయజ్ఞః స్మృతోబుధైః ।
శ్రీమద్భాగవతాలాపః స తు గీతః శుకాదిభిః ॥ 60

భక్తిజ్ఞానవిరాగాణాం తద్దోషేణ బలం మహత్ ।
వ్రజిష్యతి ద్వయోః కష్టం సుఖం భక్తేర్భవిష్యతి ॥ 61

ప్రళయం హి గమిష్యంతి మద్భాగవత ధ్వనేః ।
కలేర్దోషా ఇమే సర్వే సింహశబ్దాత్ వృకా ఇవ ॥ 62

జ్ఞానవైరాగ్య సంయుక్తా భక్తిః ప్రేమరసావహా ।
ప్రతిగేహం ప్రతిజనం తతః క్రీడాం కరిష్యతి ॥ 63

నారద ఉవాచ

వేదవేదాంతఘోషైశ్చ గీతాపారైః ప్రబోధితమ్ ।
భక్తిజ్ఞాన విరాగాణాం నోదతిష్ఠత్త్రికం యదా ॥ 64

శ్రీమద్భాషువతాలాపాత్ తత్కథం బోధమేష్యతి ।
తత్కథాసు తు వైదార్థః శ్లోకే శ్లోకే పదే పదే ॥ 65

చిందంతు సంశయం హ్యేనం భవంతోఽమోఘదర్శనాః ।
విలంబో నావత్ర కర్తవ్యః శరణాగతవత్సలాః ॥ 66

కుమారా ఉచుః

వేదోపనిషదాం సారాజ్ఞాతా భాగవతీ కథా ।
ఉత్యత్తమా తతో భాతి పృథగ్భూతా ఫలాకృతిః ॥ 67

ఆమూలాగ్రం రసస్తిష్ఠన్నాస్తే న స్వాద్యతే యథా ।
స భూయః సంపృథగ్భూతః ఫలే విశ్వమనోహరః ॥ 68

యథా దుగ్ధే స్థితం సర్పిః న స్వాదోయోపకల్పతే ।
పుథగ్భూతం హి తద్గవ్యం దేవానాం రసవర్దనమ్ ॥ 69

ఇక్షూణామపి మధ్యాంతం శర్కరా వ్యాప్య తిష్ఠతి ।
పుథగ్భూతా చ సా మిష్ఠా తథా భాగవతీ కథా ॥ 70

ఇదం భాగవతం నామ పురాణం బ్రహ్మసమ్మితమ్ ।
భక్తిజ్ఞాన విరాగాణాం స్థాపనాయ ప్రకాశితమ్ ॥ 71

వేదాంతవేదసున్నాతే గీతాయా అపి కర్తరి ।
పరితాపవతి వ్యాసే ముహ్యత్యజ్ఞాన సాగరే ॥ 72

తదా త్వయా పురా ప్రోక్తం చతుఃశ్లోకసమన్వితమ్ ।
తదీయశ్రవణాత్సద్యో నిర్బాధో బాదరాయణః ॥ 73

తత్ర తే విస్మయః కేన యతః ప్రశ్నకరో భవాన్ ।
శ్రీమద్భాగవతం శ్రావ్యం శోకదుఃఖనాశనమ్ ॥ 74

నారద ఉవాచ

యద్దర్శనం చ వినిహంత్యశుభాని సద్యః
శ్రేయస్తనోతి భవదుఃఖదవార్దితానామ్ ।
నిఃశేష శేష ముఖగీత కథైక పానాః
ప్రేమప్రకాశకృతయే శరణం గతోఽస్మి ॥ 75

భాగ్యోదయేన బహుజన్మసమార్జితేన
సత్సంగమం చ లభతే పురుషో యదా వై ।
అజ్ఞానహేతుకృత మోహమదాంధకార-
నాశం విధాయ హి తదోదయతే వివేకః ॥ 76

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉత్తరఖండే శ్రీమద్భాగవత మహాత్మ్య ద్వితీయోఽధ్యాయః

శ్రీమద్భాగవతం

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం తృతీయ స్కంధే దశమోఽధ్యాయః

విదుర ఉవాచ

అన్తర్హితే భగవతి బ్రహ్మ లోకపితామహః
ప్రజాః ససర్జ కతిధా దైహిక్రీర్మానసీర్విభుః

యే చ మే భగవన్ పృష్టాస్త్వయ్యర్థా బహువిత్తమ
తాన్ వదస్వానుపూర్వ్యేణ ఛింధి నః సర్వసంశయాన్ || 3-10-2 ||

సూత ఉవాచ

ఏవం సంచోదితస్తేన క్షత్త్రా కౌషారవో మునిః
ప్రీతః ప్రత్యాహ తాన్ ప్రశ్నాన్ హృదిస్థానథ భార్గవ || 3-10-3 ||

మైత్రేయ ఉవాచ

విరించోఽపి తథా చక్రే దివ్యం వర్షశతం తపః
ఆత్మన్యాత్మానమావేశ్య యదాహ భగవానజః || 3-10-4 ||

తద్విలోక్యాజ్జనంభూతో వాయునా యదధిష్ఠితః
పద్మమంభశ్చ తత్కాలకృతవీర్యేణ కంపితమ్ || 3-10-5 ||

తపసా హ్యేథమానేన విద్యయా చాత్మసంస్థయా
వివృద్ధవిజ్ఞానబలో న్యపాద్వాయుం సహంభసా || 3-10-6 ||

తద్విలోక్య వియద్వాపి పుష్కరం యదధిష్ఠితమ్
అనేన లోకాన్ ప్రాగ్గీనాన్ కల్పితాస్మీత్యచింతయత్ || 3-10-7 ||

పద్మకోశం తదావిశ్య భగవత్కర్మచోదితః
ఏకం వ్యభాంక్షీదురుధా త్రిధా భావ్యం ద్విసప్తధా || 3-10-8 ||

ఏతావాన్ జీవలోకస్య సంస్థాభేదః సమాహృతః
ధర్మస్య హ్యానిమిత్తస్య విపాకః పరమేష్ఠ్యసౌ || 3-10-9 ||

విదుర ఉవాచ

యదాత్థ బహురూపస్య హరేరద్భుతకర్మణః
కాలాఖ్యం లక్షణం బ్రహ్మాన్ యథా వర్ణయ నః ప్రభో || 3-10-10 ||

మైత్రేయ ఉవాచ

గుణవ్యతికరాకారో నిర్విశేషోఽప్రతిష్ఠితః

పురుషస్తదుపాదానమ్+ఆత్మానం లీలయాస్సజత్ || 3-10-11 ||

విశ్వం వై బ్రహ్మ తన్మాత్రం సంస్థితం విష్ణుమాయయా
ఈశ్వరేణ పరిచ్ఛిన్నం కాలేనావ్యక్తమూర్తినా || 3-10-12 ||

యథేదానీం తథాగ్రే చ పశ్చాదప్యేతదీదృశమ్
సర్గో నవవిధస్తస్య ప్రాకృతో వైకృతస్తు యః || 3-10-13 ||

కాలద్రవ్యగుణైరస్య త్రివిధః ప్రతిసంక్రమః
ఆద్యస్తు మహతస్సర్గో గుణవైషమ్యమాత్మనః || 3-10-14 ||

ద్వితీయ స్వహమో యత్ర ద్రవ్యజ్ఞానక్రియోదయః
భూతసర్గస్తృతీయస్తు తన్మాత్రో ద్రవ్యశక్తిమాన్ || 3-10-15 ||

చతుర్థ ఐంద్రియస్సర్గో యస్తు జ్ఞానక్రియాత్మకః
వైకారికో దేవసర్గః పంచమో యన్మయం మనః || 3-10-16 ||

షష్ఠస్తు తమసస్సర్గో యస్త్వబుద్ధికృతః ప్రభో
షడిమే ప్రాకృతాస్సర్గాః వైకృతానపి మే శృణు || 3-10-17 ||

రజోభాజో భగవతో లీలేయం హరిమేధసః
సప్తమో ముఖ్యసర్గస్తు షడ్విధస్తస్థషాం చ యః || 3-10-18 ||

వనస్పత్యోషధిలతాత్వక్సారా వీరుధో ద్రుమాః
ఉత్సోతసస్తమఃప్రాయాః అంతస్స్పర్శా విశేషిణః || 3-10-19 ||

తిరశ్చామష్టమస్సర్గః సోఽష్టావింశద్విధో మతః
అవిదో భూరితమసో ధ్రూణజ్ఞా హృద్యవేదినః || 3-10-20 ||

గౌరజో మహిషః కృష్ణః సూకరో గవయో రురుః
ద్విశఫాః పశవశ్చేమే అవిరుష్ట్రశ్చ సత్తమ || 3-10-21 ||

ఖరో₂ శ్వో₂ శ్వతరో గౌరః శరభశ్చమరీ తథా
ఏతే చైకశఫాః క్షత్తః శృణు పంచనఖాన్ పశూన్

|| 3-10-22 ||

శ్వా సృగాలో వృకో వ్యాఘ్రో మార్జారః శశశల్లకౌ
సింహః కపిర్గజః కూర్మో గోధా చ మకరాదయః

|| 3-10-23 ||

కంకగృధ్రవటశ్యేనభాసభల్లూకబర్హిణః
హంససారసచక్రాహ్వ కాకోలూకాదయః ఖగాః

|| 3-10-24 ||

అర్వాక్ ప్రోతస్తు నవమః క్షత్తరేకవిధో నృణామ్
రజో₂ ధికాః కర్మపరాః దుఃఖే చ సుఖమానినః

|| 3-10-25 ||

వైకృతాస్త్రయ ఏవైతే దేవసర్గశ్చ సత్తమ
వైకారికస్తు యః ప్రోక్తః కౌమారస్తాభయాత్మకః

|| 3-10-26 ||

దేవసర్గశ్చాష్టవిధో విబుధాః పితరో₂ సురాః
గంధర్వాపురసస్సిద్ధాః యక్షరక్షాంసి చారణాః

|| 3-10-27 ||

భూతప్రేతపిశాచాశ్చ విద్యాధ్రాః కిన్నరాదయః
దశైతే విదురాఖ్యాతాః సర్గాస్తే విశ్వసృకృతాః

|| 3-10-28 ||

అతఃపరం ప్రవక్ష్యామి వంశాన్ మన్వంతరాణి చ
ఏవం రజః ప్లుతః స్రష్టా కల్పాదిష్టాత్మభూర్హరిః

సృజత్యమోఘసంకల్పః ఆత్మైవాత్మానమాత్మనా

|| 3-10-29 ||

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం తృతీయ స్కంధే దశమో₂ ధ్యాయః

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థనా ॥

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।
సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥